

Ársskýrsla 2017

Búsetusvið Akureyrarbæjar

Akureyrarbær

Búsetusvið

Maí 2018

Efnisyfirlit

Maí 2018.....	0
Efnisyfirlit.....	1
1 Um Búsetusvið	2
1.1 Hlutverk	2
1.2 Starfsfólk.....	3
1.3 Hugmyndafræði	3
1.3.1 Þjónandi leiðsögn	4
1.3.2 Valdefling	4
1.3.3 Skaðaminnkandi nálgun	4
1.4 Skipurit Búsetusviðs desember 2017	5
1.5 Rekstrarniðurstaða Búsetusviðs 2016 og 2017	6
2 Starfsemin 2017	7
2.3 Heimaþjónusta	7
2.3.1 Almenn félagsleg heimaþjónusta.....	8
2.3.2 Ráðgjöfin heim	11
2.3.3 Ráðgjöf Iðjuþjálfar	12
2.3.4 Gránufélagsteymi.....	13
2.3.5 Heimsendur matur	14
2.4 Félagsleg liðveisla.....	15
2.5 Áfangameili fyrir fólk með geðröskun	16
2.6 Búsetuþjónusta fyrir fatlað fólk	16
2.6.1 Þjónustukjarnar og sambýli	17
2.6.2 Sértek heimaþjónusta.....	19
2.6.3 Umsóknir um búsetuþjónustu.....	20
2.7 Skammtímaþjónusta og skólavistun	21
2.8 Notendastýrð persónuleg aðstoð (NPA)	23
2.9 SIS mat.....	23
2.10 Ný þjónusta á árin	23
2.10.1 Lífsleikni.....	24
2.10.2 Kappar sumarúræði fyrir börn.....	24
2.10.3 Sumarúræði fyrir fullorðna.....	24

1 Um Búsetusvið

1.1 Hlutverk

Búsetusvið Akureyrarbæjar veitir margvíslega þjónustu sem miðar að því að styðja við sjálfstæða búsetu fólks með skerta færni sem kann að fylgja hækkandi aldri, fötlun eða veikindum og/eða skapa því aðstæður til að lifa sem eðlilegustu lífi. Auk þess að þjónusta íbúa Akureyrar, sinnir sviðið þjónustu við íbúa nokkurra annarra sveitarfélaga samkvæmt þjónustusamningum þar að lútandi. Réttur fólks til að fá þjónustu byggir annars vegar á þeim lögum sem skylda sveitarfélög til að veita þjónustuna og hins vegar á greiningu á þörf í hverju tilviki fyrir sig. Starfsfólk búsetuþjónustunnar skoðar hverja umsókn, metur þörfina í samráði við umsækjanda og finnur leiðir til úrlausnar. Þjónusta sem Búsetusvið veitti á árinu 2017:

- Heimaþjónusta (félagsleg heimaþjónusta og frekari liðveisla)
- Heimsendur matur
- Félagleg liðveisla
- Búseta með þjónustu (þjónustukjarnar, sambýli, áfangaheimili, heimili fyrir börn)
- Skammtíamavistun fyrir fatlað fólk
- Skólavistun fatlaðra barna 10 – 20 ára
- Ráðgjöf iðjuþjálfá
- Notendastýrð persónuleg aðstoð

Tafla 1 – Helstu magntölur í þjónustu deildarinnar og samanburður við fyrri ár

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Einstaklingar með heimaþjónustu	782	732	785	804	803	800	848	912	855	912
Heimili sem fengu heimaþjónustu	630	614	575	562	584	585	610	620	616	658
Einstaklingar með heimsendan mat	159	146	148	161	134	92	98	146	130	118
Einst. með félagslega liðveislu	115	100	107	114	125	127	127	120	110	123
- Einst. með > 10 klst. á viku	14	15	15	15	18	22	24	33	34	35
Einst. í þjónustukjörnum og sambýlum	46	48	49	49	51	53	54	62	65	66
Einst. í þjónustukjörnum fyrir geðfatlaða	11	11	11	11	10	11	11	11	11	11
Einstaklingar á áfangaheimili			5	5	6	5	6	6	6	6
Börn í búsetuþjónustu	1	1	2	2	1	2	2	1	1	1
Fjöldi notenda skammtíamavistunar	25	23	20	21	21	20	19	21	20	19
Einstaklingar í dagþjónustu aldraðra**	48	61	59	57	50	64	-	-	-	-
Beiðnir um ráðgjöf iðjuþjálfá	120	104	130	153	149	138	134	153	185	281
Einst. með heilsueflandi heimsóknir***	528	284	382	526	542	566	556	-	-	-

** Þjónustan fluttist til Öldrunarheimila Akureyrar 1. sept. 2014.

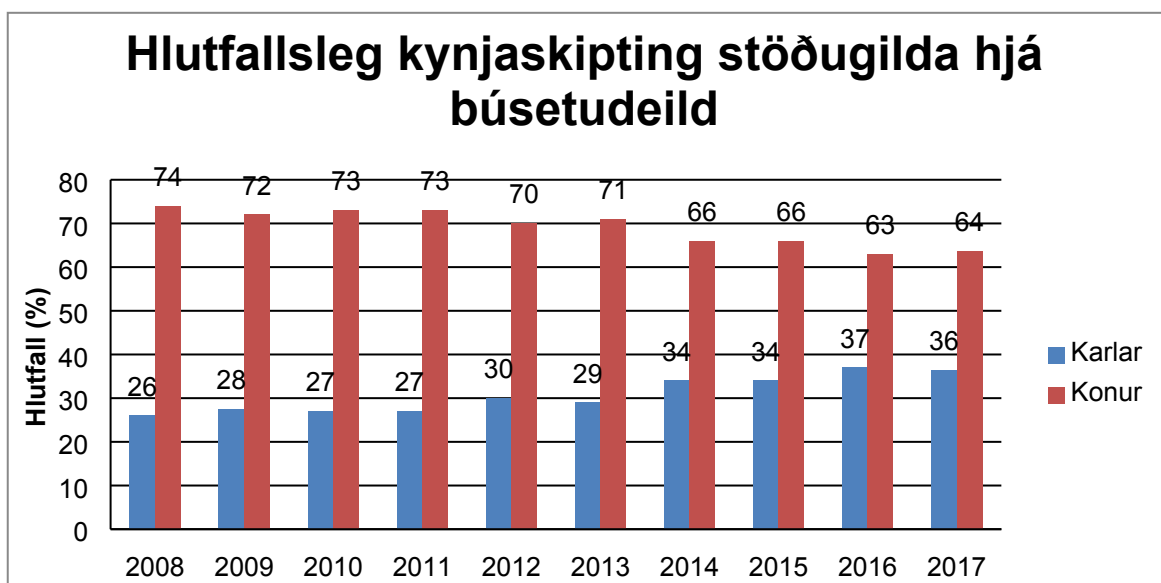
*** Þjónustan færðist 1. júní 2015 til Heilbrigðisstofnunar Norðurlands

1.2 Starfsfólk

Búsetusvið hefur á að skipa öflugu starfsfólki með reynslu, þekkingu og áhuga á að veita þjónustu sem löguð er að mismunandi þörfum fólks fyrir stuðning. Í árslok voru starfsmenn sviðsins 268 talsins í 201,77 stöðugildum. Af starfsmönnum sem voru í starfsprósentu voru 90 karlar í 73,53 stöðugildum og 178 konur í 128,24 stöðugildum. Karlar voru því í 36% stöðugilda og konur voru 64% stöðugilda. Er þetta sambærilegt hlutfall og árið á undan. Að auki voru 81 í tímavinnu á sviðinu, 41 í félagslegri liðveislu og 40 á öðrum kostnaðarstöðvum.

Tafla 2 – Fjöldi stöðugilda eftir þjónustubáttum

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Félagsleg heimþjónusta	37,2	39,3	38,8	45,3	46,5	43,8	44,0	46,0	48,4	49,3
Búsetuþjónusta	84,0	85,5	95,0	102,2	105,7	108,2	117,9	124,9	128,2	136,5
Skammtímaþjónusta og skólavistun	7,8	9,1	6,6	9,6	11,3	11,8	10,9	9,9	10,1	12,0
Skrifstofa	4,9	4,7	4,7	4,7	4,8	5,4	4,9	5,1	3,8	4,0
Stöðugildi alls	133,9	138,6	145,1	157,4	161,8	168,3	169,2	177,7	185,9	201,8

Mynd 1 – Kynjaskipting stöðugilda hjá búsetudeild 2008-2017

1.3 Hugmyndafræði

Búsetusvið hefur þrjú þetta hugmyndafræði sem myndar þann ramma sem unnið er innan, ásamt bestu þekkingu á hverjum tíma. Hugmyndafræðarnar miðast allar að því að nálgast þjónustuþegann þar sem hann er staddur og á hans forsendum. Þetta eru hugmyndafræði um Valdeflingu (Empowerment), Þjónandi leiðsögn (Gentle teaching) og Skaðaminnkandi nálgun (Harm Reduction). Síðastnefnda hugmyndafræðin, Skaðaminnkandi nálgun, nær til þrengri hóps en hinar þar sem hún leiðbeinir um nálgun í þjónustu við fólk sem sýnir áhættuhegðun eins og ofdrykkju, eiturlyfjaneyslu og sjálfskaða eða aðra hegðun af líkum toga. Sérteymi í sértækri heimþjónustu hafa unnið eftir hugmyndafræði um sjálfstætt líf.

1.3.1 Þjónandi leiðsögn

Hugmyndafræðin „Þjónandi leiðsögn“ á sér langa sögu innan ákveðinna þjónustueininga Búsetusviðs en árið 2014 var ákveðið að innleiða Þjónandi leiðsögn í allri þjónustu deildarinnar. Þetta er hugmynda- og aðferðafræði sem byggir á einstaklingsmiðaðri nálgun þar sem samskipti á milli starfsfólks og notenda eru þungamiðjan. Traust, vinátta, umhyggja, tengsl og hvatning eru grundvallaratriði í samskiptum en hefðbundin atferlismótun þ.e. skilyrt umbun og refsing samræmist ekki þeim gildum sem unnið er eftir. Skipulag og lausnir byggðar á mannlegum gildum og kærleika eru notaðar til að aðstoða einstaklinginn til þess að fá dýpri skilning á daglegum viðfangsefnum og athöfnum. Innleiðingaverlið hófst árið 2014 og lauk formlega á árinu. Í lok árs höfðu allir starfsmenn Búsetusviðs farið á námskeið í Þjónandi leiðsögn. Einnig var áfram unnið að styrkingu leiðtoga (mentora) í Þjónandi leiðsögn. Þjálfun leiðtoganna hófst árið 2014 og miðaðist við að dýpka skilning þeirra á hugmyndafræðinni, fylgja því eftir að innleiðingarverlið skili sér til notenda og veita ráðgjöf og stuðning til starfsmanna. Síðast en ekki síst var haldin alþjóðleg ráðstefna um Þjónandi leiðsögn á Akureyri í september 2016. Ráðstefnunni var mjög vel tekið en búsetudeild og Öldrunarheimili Akureyrar héldu ráðstefnuna í sameiningu og var hún sótt af tæplega 300 fagaðilum allstaðar að úr heiminum. Kristinn Már Torfason, einn forstöðumanna deildarinnar, er varaforseti alheimssamtaka um Þjónandi leiðsögn (Gentle Teaching International). Á árinu 2017 voru stofnuð samtök Þjónandi leiðsagnar á Íslandi og er Guðrún Guðmundsdóttir forstöðumaður á Búsetusviði formaður þeirra.

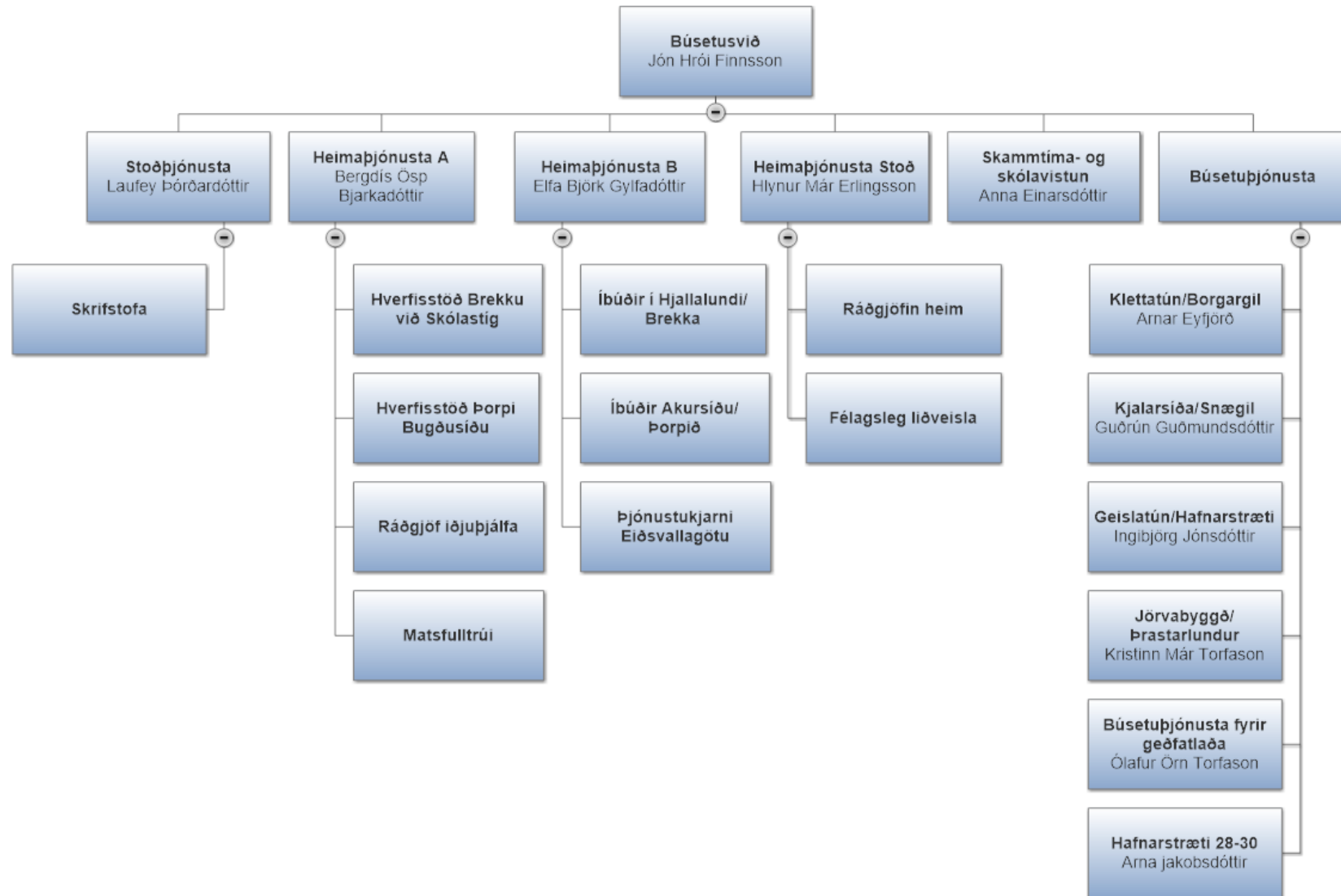
1.3.2 Valdefling

Hugmyndafræði Valdeflingar snýst um að efla getu einstaklingsins til að lifa sjálfstæðu lífi, taka sjálfstæðar ákvarðanir og þekkja og nýta réttindi sín. Áhersla er lögð á að notendur séu virkir þátttakendur í eigin lífi og þekking þeirra, reynsla og nærvera sé nýtt sem auðlind inn í þá þjónustu sem verið er að veita. Unnið hefur verið að innleiðingu Valdeflingar samhliða innleiðingu Þjónandi leiðsagnar frá árinu 2014.

1.3.3 Skaðaminnkandi nálgun

Skaðaminnkandi nálgun beinist að því að draga úr eða lágmarka heilsufarslegan, félagslegan og fjárhagslegan skaða sem vímuefnaneysla veldur einstaklingum og samfélögum. Í skaðaminnkandi nálgun er sjónum beint að afleiðingum og áhrifum fíknihæðunar en ekki á notkunina sem slíka.

1.4 Skipurit Búsetusviðs desember 2017

1.5 Rekstrarniðurstaða Búsetusviðs 2016 og 2017

Starfsstöð/tegund	2016	2017	Mismunur
<i>Tekjur</i>	-39.929	-39.408	
<i>Laun og launatengd gjöld</i>	43.136	44.729	
<i>Annar kostnaður</i>	34.261	22.541	
Skrifstofa búsetusviðs	37.467	27.862	-26%
<i>Þjónustukaup</i>	23.500	24.677	5%
Gránufélagsteymi	23.500	24.677	5%
<i>Tekjur</i>	-2.046	-3.553	
<i>Laun og launatengd gjöld</i>	34.167	44.788	
<i>Annar kostnaður</i>	4.625	4.893	
Félagsleg liðveisla fatlaðra	36.747	46.128	26%
<i>Þjónustukaup</i>	42.490	44.615	
Skólavistun fyrir fatlaða	42.490	44.615	5%
<i>Tekjur</i>	-14.500	-15.020	
<i>Styrkir og framlög</i>	22.701	25.308	
Laut, athvarf f. geðfatlaða	8.201	10.288	25%
<i>Tekjur</i>	-38.047	-46.134	
<i>Laun og launatengd gjöld</i>	186.891	195.236	
<i>Annar kostnaður</i>	52.372	57.213	
Heimaþjónusta A	201.217	206.315	3%
<i>Tekjur</i>	-113.235	-106.131	
<i>Laun og launatengd gjöld</i>	175.866	187.204	
<i>Annar kostnaður</i>	4.819	4.918	
Heimaþjónusta B	67.441	85.991	28%
<i>Tekjur</i>	-29.939	-30.854	
<i>Laun og launatengd gjöld</i>	29.485	48.304	
<i>Annar kostnaður</i>	454	884	
Heimaþjónusta Stoð		18.334	
<i>Þjónustukaup</i>	231.516	242.405	
Sameiginlegur kostnaður	231.523	242.405	5%
<i>Tekjur</i>	-105	-1199	
<i>Laun og launatengd gjöld</i>	184.276	199.725	
<i>Annar kostnaður</i>	991	1451	
Búsetuþjónusta Geislatúni og Hafnarstræti	185.162	185.177	0%

Tölur eru í þúsundum króna

Starfsstöð/tegund	2016	2017	Mismunur
<i>Tekjur</i>	-348	-692	
<i>Laun og launatengd gjöld</i>	216.491	235.234	
<i>Annar kostnaður</i>	1.436	2.300	
Íbúðakjarni Borgargili og Klettatúni	217.570	236.842	9%
<i>Tekjur</i>		-45	
<i>Laun og launatengd gjöld</i>	47.375	45.019	
<i>Annar kostnaður</i>	948	247	
Búsetuþjónusta við Kjarnagötu	48.323	45.266	-6%
<i>Tekjur</i>	-57	-1038	
<i>Laun og launatengd gjöld</i>	201.204	257.697	
<i>Annar kostnaður</i>	1.040	3.585	
Búsetuþjónusta, Snægili og Kjalarsíðu	202.187	260.244	29%
<i>Tekjur</i>	-1.590	-1.233	
<i>Laun og launatengd gjöld</i>	217.043	257.697	
<i>Annar kostnaður</i>	2.472	3.585	
Búsetuþjónusta, Prastarlundi og Jörvabyggð	217.925	260.049	19%
<i>Tekjur</i>	-287.158	-206.263	
<i>Laun og launatengd gjöld</i>	227.951	251.773	
<i>Annar kostnaður</i>	8.159	12.763	
Íbúðakjarni Hafnarstræti	-51.048	58.273	-214%
<i>Tekjur</i>	-49.070	-52.057	
<i>Laun og launatengd gjöld</i>	103.482	105.827	
<i>Annar kostnaður</i>	27.514	28.987	
Skammtímaþjónusta	81.925	82.757	1%
<i>Tekjur</i>	-25.277	-25.720	
<i>Laun og launatengd gjöld</i>	175.282	182.106	
<i>Annar kostnaður</i>	4.511	4.482	
Búsetuþjónusta við geðfatlaða	154.516	160.868	4%
<i>Tekjur</i>			
<i>Annar kostnaður</i>	45.802	43.010	
Húsnæðiskostnaður Búsetusviðs	45.802	43.010	-6%
<i>Tekjur</i>	-5.459	-5.308	
<i>Annar kostnaður</i>	58.175	61.972	
NPA Notendastýrð persónuleg aðstoð	52.716	56.664	7%
Heildarkostnaður búsetusviðs	1.803.610	2.062.790	14%

2 Starfsemin 2017

2.3 Heimaþjónusta

Heimaþjónusta er fyrir þá sem búa í heimahúsum og geta ekki hjálparlaust séð um heimilishald, persónulega umhirðu eða aðrar nauðsynlegar athafnir daglegs lífs vegna skertrar getu, fjölskyldu- aðstæðna, álags, veikinda, barnsburðar, fötlunar eða af öðrum gildum ástæðum.

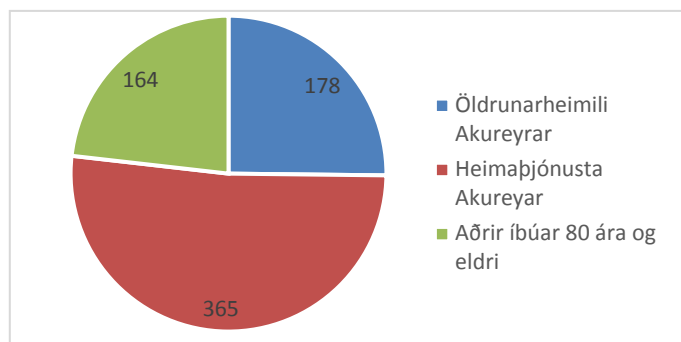
Heimaþjónusta tekur til eftirfarandi þátta:

- Aðstoðar við eigin umsjá.
- Aðstoðar við heimilishald.
- Félagslegs stuðnings.
- Aðstoðar við umsjá veikra eða fatlaðra barna.
- Heimsendingar matar.
- Ráðgjafar iðjuþjálfar.

Markmið heimaþjónustu er að efla notandann til sjálfsbjargar og sjálfræðis og gera honum kleift að búa sem lengst á eigin heimili við sem eðlilegastar aðstæður. Starfsmaður Búsetusviðs metur þjónustuþörf og niðurstöður þjónustumats eru lagðar fyrir fund matshóps sem skipaður er af sviðstjóra Búsetusviðs Akureyrarbæjar.

Félagsleg heimaþjónusta hefur aukist jafnt og þétt í takt við þá stefnu að fólk geti búið sem lengst heima, þrátt fyrir flókin og vandasöm heilsufarsvandamál. Heimaþjónusta er veitt allan sólarhringinn, alla daga ársins, en næturvaktin er samstarfsverkefni heimaþjónustu og heimahjúkrunar sem sér um framkvæmd þjónustunnar. Þjónustan skiptist í tvo hluta; almenna heimaþjónustu og sértæka heimaþjónustu.

Almenn heimaþjónusta er sú þjónusta sem veitt er samkvæmt lögum um félagsþjónustu sveitarfélaga og sinnir þeim sem þurfa allt að 10 klst. aðstoð á viku. Meiri hluti þjónustuþega almennrar heimaþjónustu eru eldri borgarar. Starfstöðvar heimaþjónustunnar eru nokkrar, en þær stærstu hafa verið að Bugðusíðu 1 og í húsnæði Íþróttahallarinnar við Skólastíg. Í lok ársins flutti starfsemin frá Skólastíg til Víðilundar og er þjónustan nú í sama húsnæði og félagsstarfsemi eldri borgara.

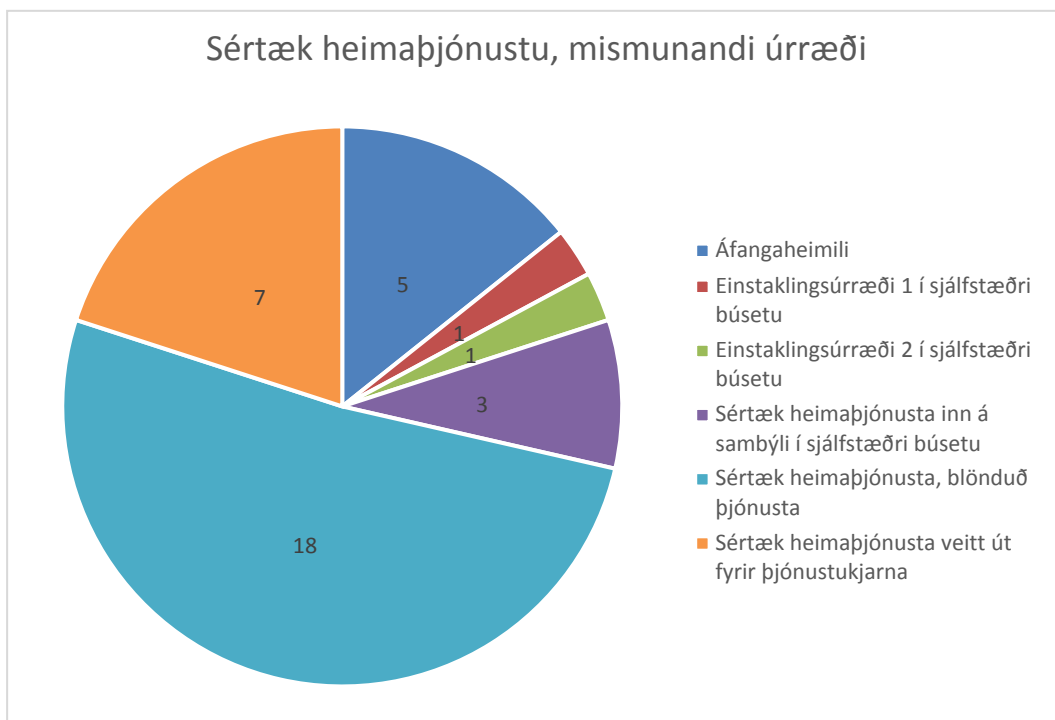

Mynd 2 – 80 ára og eldri á Akureyri, alls 707 árið 2017

Eins og sést á myndinni hér að ofan þá eru 77% af íbúum yfir 80 ára í þjónustu hjá Akureyrarbæ og þar af 52% með heimaþjónustu og 25% eru íbúar Öldrunarheimila Akureyar.

Sértæk heimaþjónusta/frekari liðveisla er þjónusta við þá sem þurfa umfangsmikla aðstoð. Þetta er sú aðstoð sem þarf til viðbótar við heimilishjálp og félagslega liðveislu, til þess að fólk með fötlun geti haldið eigið heimili og felur hún í sér margháttada aðstoð við ýmsar athafnir daglegs lífs, enda sé hún nauðsynleg til að koma í veg fyrir dvöl á stofnun. Samkvæmt reglugerð metur

teymi fagfólks sérstaka stuðningsþörf umsækjanda. Teyminu er ætlað að meta heildstætt þörf þeirra sem þurfa á þjónustu að halda sem veitt er á grundvelli laga og reglugerða og hvernig koma megi til móts við þarfir þeirra. Undir sértæka heimaþjónustu falla nokkur mismunandi úrræði eins og sjá má í töflunni hér fyrir neðan. Markmið þjónustunnar er að veita einstaklingum samþætta og einstaklingsmiðaða þjónustu. Þjónustan sem um ræðir er á höndum nokkurra forstöðumanna en flestir falla þó undir Heimaþjónustu B eða 19 einstaklingar. Á hverjum tíma dvelja 5 einstaklingar á áfangaheimili fyrir einstaklinga með geðröskun. Þetta er endurhæfingarárræði þar sem markvisst er unnið með þjónustubegum að því að auka sjálfstæði þeirra með það að markmiði að þeir lifi sem sjálfstæðustu lífi. Samkvæmt síðustu tölum þá ná um 70% þessara einstaklinga verulegum bata og geta flutt í sjálfstæða búsetu og stundað vinnu. Einnig hafa 3 einstaklingar og talsmenn þeirra valið að kaupa húsnæði og veitir Búsetusvið þessu sambylí sértæka heimaþjónustu

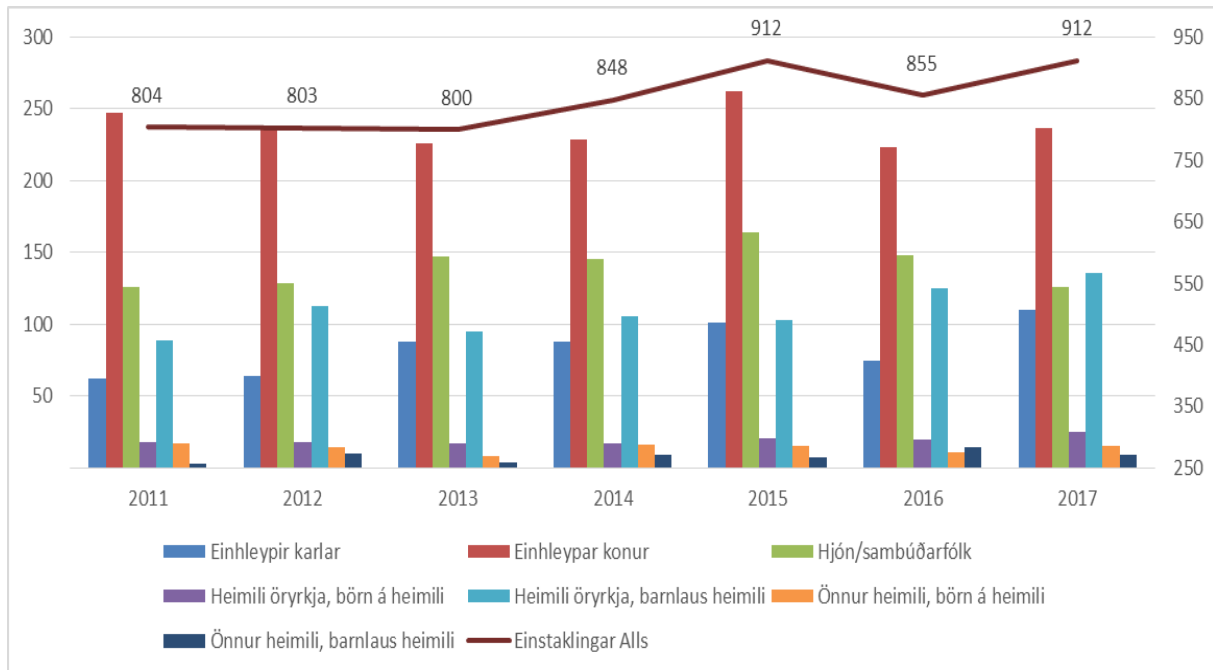

Mynd 3 – Sértæk heimaþjónusta, mismunandi úrræði.

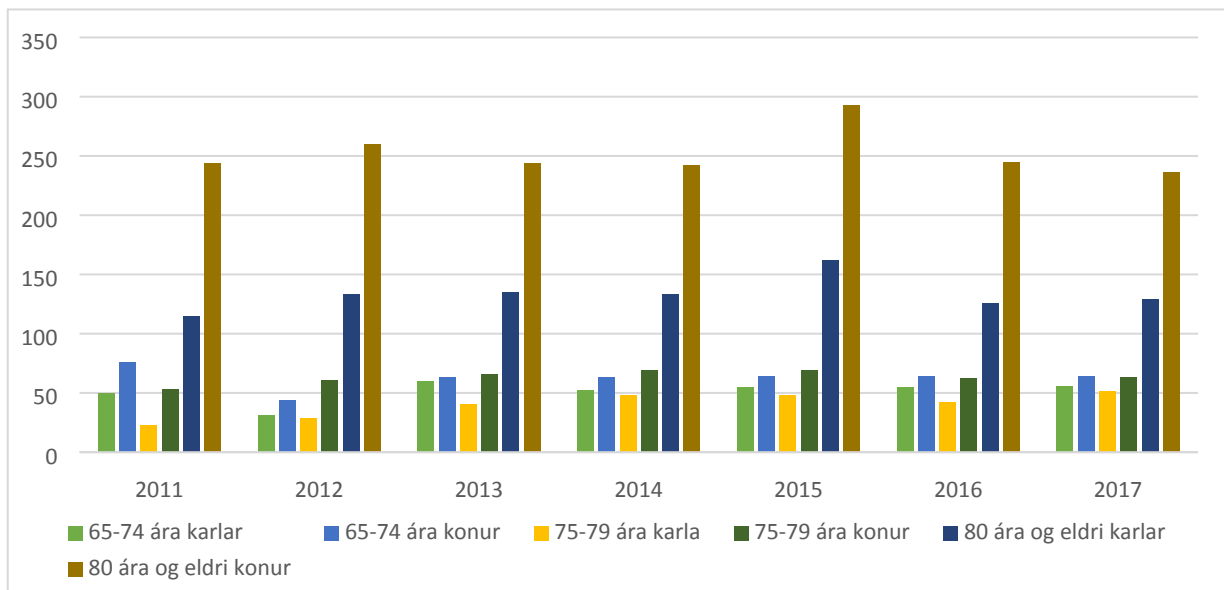
2.3.1 Almenn félagsleg heimaþjónusta

Á árinu 2017 fengu 658 heimili almenna félagslega heimaþjónustu sem er 42 heimilum fleira en árið 2016. Eins og sést á mynd 4, og í samræmi við reglur og samfélagslega þróun, þá er aldrað fólk stærsti hópur þeirra sem fær almenna félagslega heimaþjónustu. Þess skal þó getið að í þessum tölum reiknast aldraðir frá 65 ára aldri. Hlutfallslega fleiri einhleypir karlar fengu heimaþjónustu árið 2017 en árin á undan.

Fjöldi heimila með félagslega heimaþjónustu 2011-2017

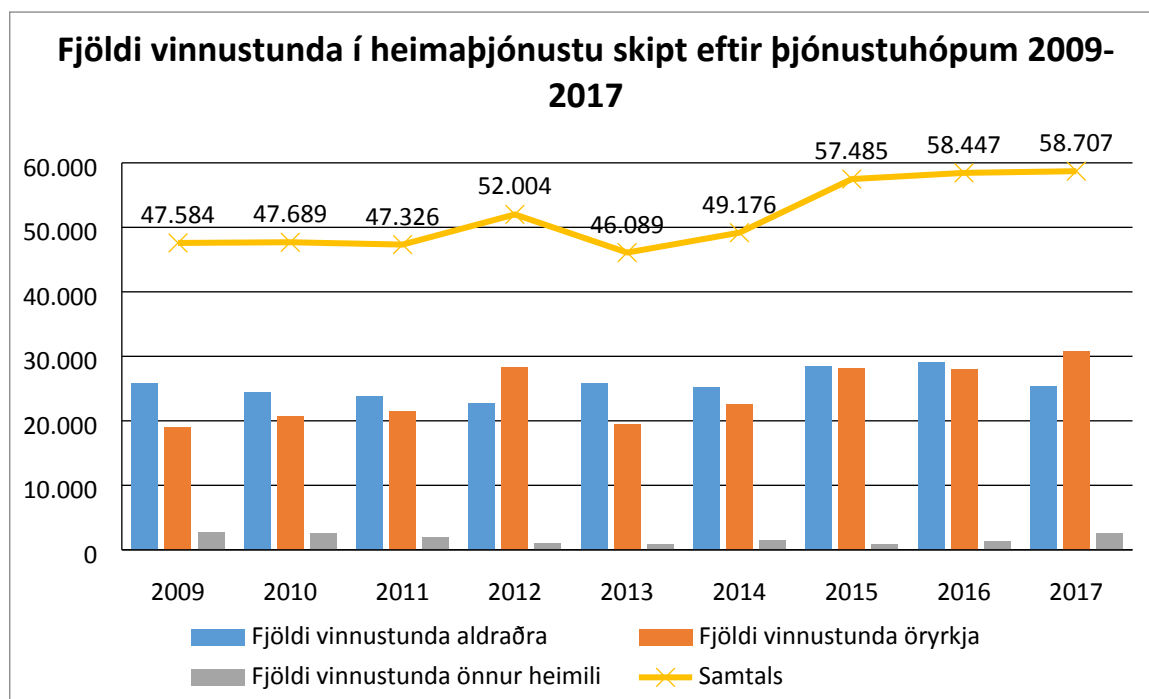

Mynd 4 – Fjöldi heimila með almenna félagslega heimaþjónustu 2011-2017

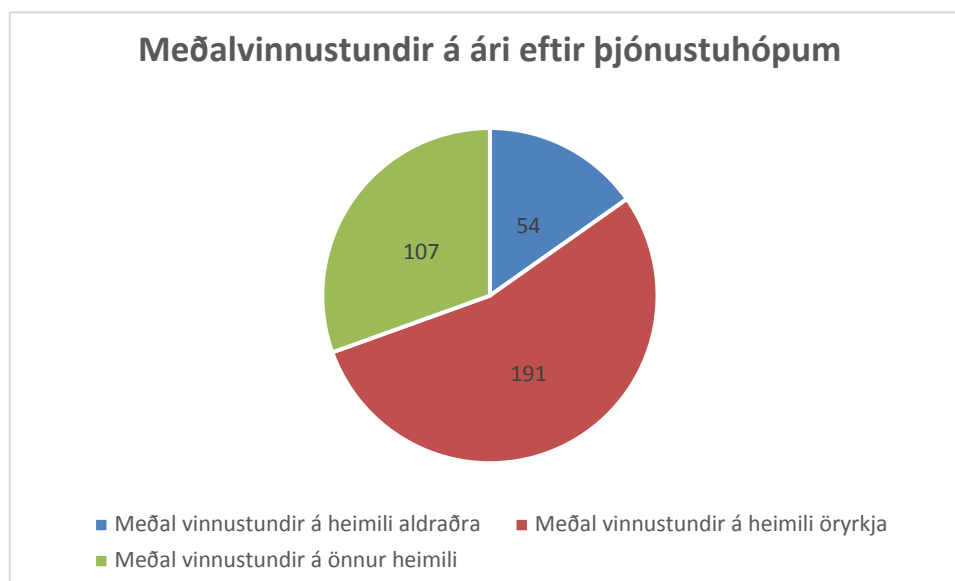
Mynd 5 – Fjöldi heimila aldraðra (65 ára og eldri) með almenna félagslega heimaþjónustu 2011-2017.

Eins og sést á mynd 5 hér að framan eru konur með heimaþjónustu á Akureyri heldur fleiri en karlar í aldursflokknum 65 ára og eldri. Hlutfall kvenna í þjónustu í þessum aldurshópi er 61% og karla 39%. Þegar fjöldi vinnustunda (mynd 6) er borinn saman við fjölda þjónustunotenda kemur í ljós að vinnustundir á hvern aldraðan einstakling eru örlítið fleiri hjá öldruðum en öryrkjum en sem er breyting frá árinu áður þar sem vinnustundir hjá öryrkjum voru mun fleiri. Þetta má skýra með því að nokkrir þjónustubúngir einstaklingar þurftu ekki lengur á þjónustunni að halda. Á undanförunum 8 árum hefur vinnustundum fjölgað um rúmar 11.000 stundir eða sem nemur 6.5 stöðugildum

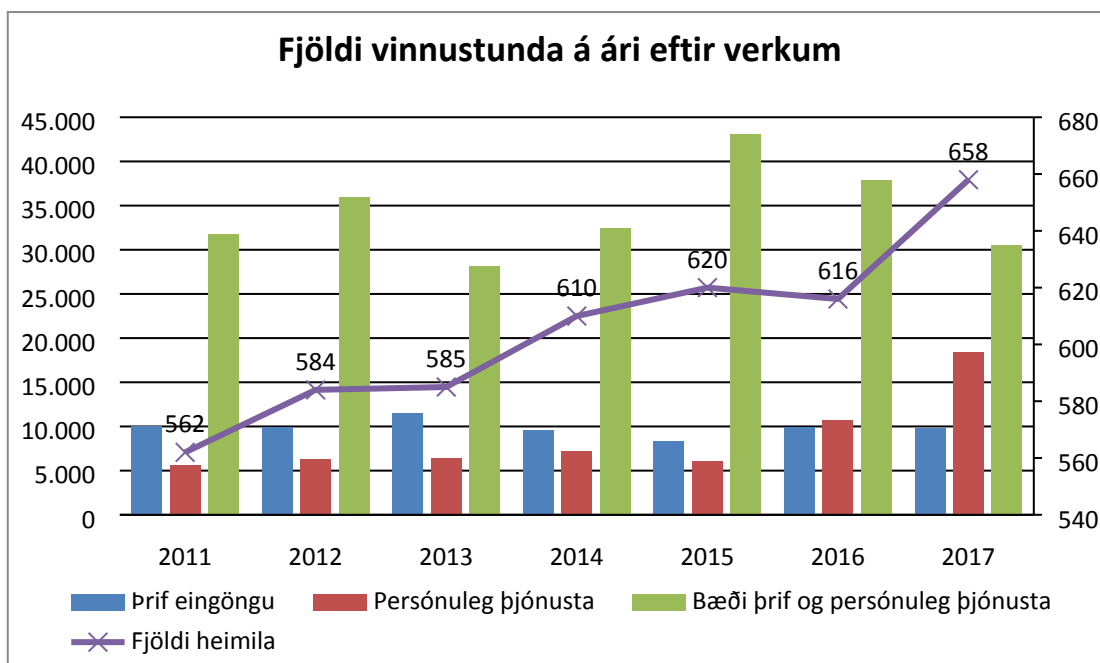
Mynd 6 – Fjöldi vinnustunda í heimaþjónustu skipt eftir þjónustuhópum 2009-2017

*Í ársskýrslu búsetudeildar 2015 var fjöldi vinnustunda þess árs í þjónustu við öryrkja ofmetinn. Tölurnar fyrir 2015 hafa því verið leiðréttaðar.

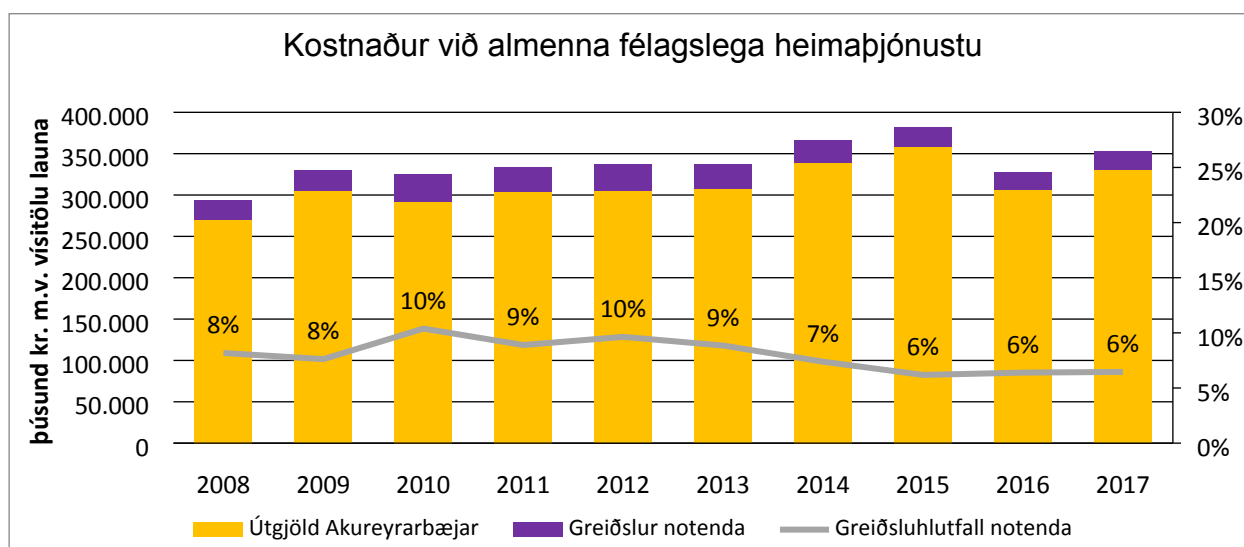
Mynd 7 – Meðalvinnustundir á heimili í almennri heimaþjónustu eftir þjónustuhópum.

Heimaþjónustan er að mestu leyti að veita samþætta persónulega þjónustu og þrif. Þeir sem fá heimsendan mat og eru með þrif, teljast fá bæði þrif og persónulega þjónustu. Það er athyglivert að þeir sem eru eingöngu með persónulega þjónustu (öryggisinnlit, aðstoð við innkaup, félagslegan stuðning...) þar hefur tímafjöldinn aukist síðastliðin ár og eru nú um helmingi fleiri en í fyrra. Þjónustutímar þessa hóps hefur aukist hlutfallslega um 230% frá árinu 2011. Þetta má rekja til breyttrar samsetningar þjónustuþega þar sem hlutfallslega fleiri eru 80 ára og eldri og dvelja heima þrátt fyrir hrakandi heilsu en 52% 80 ára og eldri sem búa á Akureyri eru með heimaþjónustu. Einnig er verið að sinna fleiri heimilum vegna tímabundinna aðstæðna eins og fjölbura fæðinga. Fjölgun hefur verið á öryrkjum vegna langvinnra og áunninna sjúkdóma sem hefur áhrif á áherslur í þjónustu með teymum eins og ráðgjöfinni heim, Gránufélagsteyminu og nokkrum sérúrræðum en um 52% af tímum falla undir þennan flokk.

Mynd 8 – Fjöldi vinnustunda á ári eftir verkum

*Tölur um fjölda vinnustunda í þjónustu við þá sem bæði voru með þrif og persónulega þjónustu frá síðustu ársskýrslu.

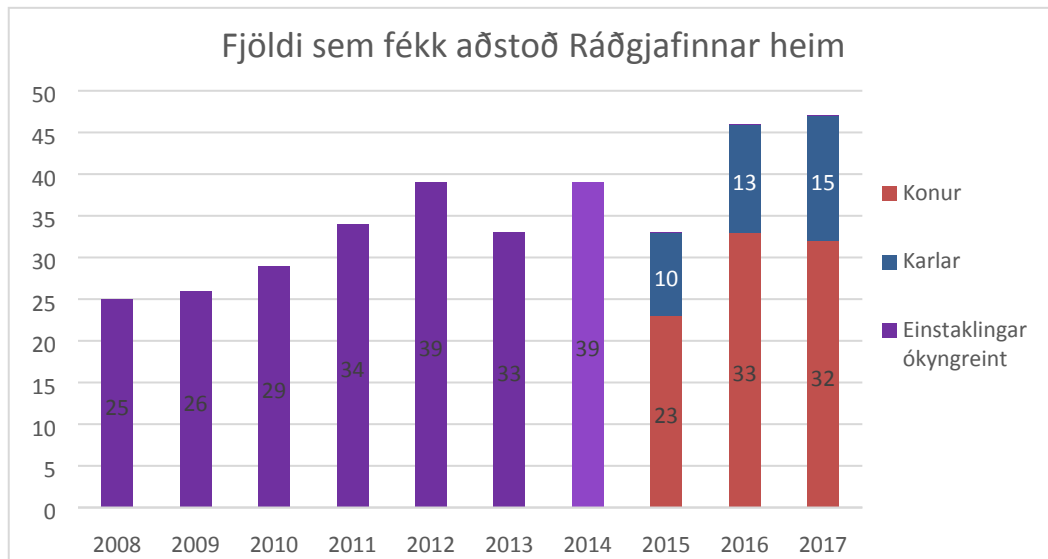
Mynd 9 – Kostnaður við almenna félagslega heimaþjónustu 2008-2017 á verðlagi ársins 2017

Eins og sjá má á mynd x hafa útgjöld til heimaþjónustu hækkað þegar miðað er við kostnað á verðlagi ársins 2017. Við útreikning á kostnaði er notuð launavísitala en laun starfsmanna er stærsti gjaldaliður heimaþjónustu. Raunkostnaður á hverja unna klukkustund árið 2017 var um 6.010 krónur. Í þeirri tölu er einnig kostnaður við húsnæði og annar kostnaður sem fellur til við þjónustuna.

2.3.2 Ráðgjöfin heim

Ráðgjöfin heim er hluti af almennri félagslegri heimaþjónustu og er ætluð fullorðnum fötluðum einstaklingum í sjálfstæðri búsetu. Markmið þjónustunnar er að veita faglega ráðgjöf og aðstoða einstaklinga með fötlun af margvíslegum toga við að takast á við ýmis verkefni daglegs lífs bæði á heimili og úti í samfélaginu. Mikil áhersla er lögð á valdeflingu þ.e. ráðgjafinn veitir stuðning og fræðslu sem miðar að því að notendur þekki rétt sinn og möguleika til þátttöku í samfélaginu og öðlist meira vald yfir lífi sínu. Á árinu 2017 fengu 47 einstaklingar þjónustu ráðgjafarinnar heim, 32 konur og 15 karlar. Frá árinu 2007 hefur því orðið rúmlega helming aukning á fjölda

þeirra sem njóta þessarar þjónustu. Konur eru í meirihluta árið 2017 eins og árin áður en tölur eru ekki til um kynjahlutfall þeirra sem fengu ráðgjöfina heim fyrir árið 2015.

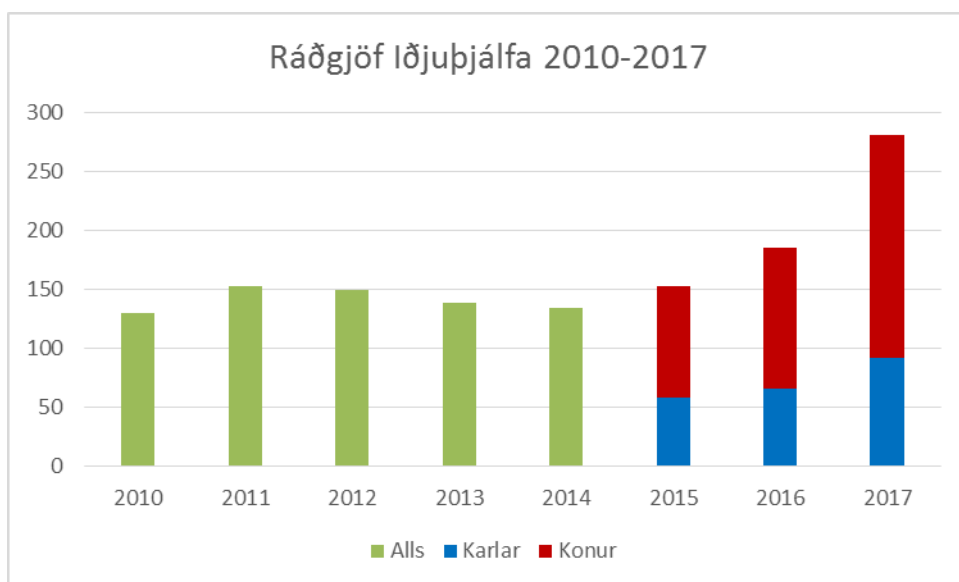
Mynd 10 – Fjöldi sem fengu aðstoð frá Ráðgjöfinni heim

Ekki hefur tekist að sinna öllum beiðnum um þjónustuna og um áramót voru um 10 einstaklingar á biðlista. Við ráðgjöfina heim störfuðu á árinu 3 háskólamenntaðir starfsmenn í 2 stöðugildum.

2.3.3 Ráðgjöf Iðjuþjálfar

Búsetusvið býður upp á þjónustu iðjuþjálfar. Markmið iðjuþjálfunar er að efla færni, heilsu og vellíðan einstaklingsins í samræmi við þarfir, getu og langanir hans þannig að hann verði eins sjálfbjarga og mögulegt er við þá iðju sem honum er mikilvæg. Sem dæmi um iðju má nefna það að klæða sig og snyrta, útbúa mat, aka bíl, afgreiða í verslun, skrifa ritgerð, fara á skíði eða mála mynd. Þótt þessi viðfangsefni virðist sjálfögð og einföld fyrir flesta, þá geta þau verið erfið og jafnvel óyfirstíganleg fyrir margt það fólk sem ekki hefur þroskast eðlilega, fengið sjúkdóma, er komið á efri ár eða hefur orðið fyrir áföllum af einhverju tagi. Þörf er á iðjuþjálfun þegar einstaklingar ná ekki að sinna daglegri iðju á fullnægjandi hátt.

Iðjuþjálfar Búsetusviðs veitir ráðgjöf á sviði endurhæfingar, heilsueflingar, vinnuvistfræði og hjálpartækjamála. Hann tekur þátt í mati á heimaþjónustu og annarri þjónustu sem sótt er um og veitir einnig fræðslu til stofnana og samstarfsfólks. Náin samvinna er við heimahjúkrun, sjúkrahúsið á Akureyri og aðra sem koma að málefnum þeirra sem njóta þjónustunnar. Árið 2017 voru tveir iðjuþjálfar í 1,8 stöðugildum.

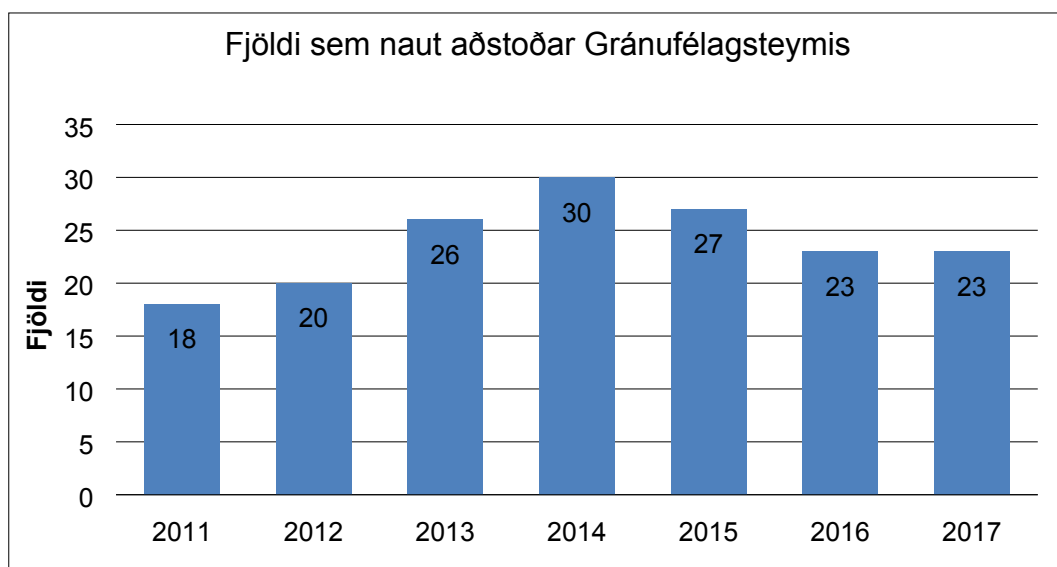

Mynd 11 – Fjöldi beiðna um ráðgjöf iðjubjálfa 2010-2017

Árið 2017 fengu 281 einstaklingar ráðgjöf iðjubjálfa sem er veruleg aukning frá árinu á undan (mynd 12). 75% af þjónustugegum á árinu voru konur sem er svipað kynjahlutfall á síðastliðnum árum þrátt fyrir að þjónustubeiðnum hafi fjölgað verulega.

2.3.4 Gránufélagsteymi

Gránufélagsteymið er þjónusta fyrir einstaklinga með geðfötlun og viðvarandi vímuefnavanda. Þjónustan felst í því að starfsmenn eru til aðstoðar frá kl. 10:00 til kl. 20:00 alla daga vikunnar. Veitt er aðstoð við innkaup, erindrekstur, áminningar um lyfjatöku og almenn aðstoð við athafnir daglegs lífs eftir þörfum. Unnið er eftir hugmyndafræðinni um „Skaðaminnkandi nálgun“ sem miðar að því að draga úr heilsufars-, félags- og efnahagslegum afleiðingum vímuefnaneyslu. Íbúarnir þurfa mjög mismunandi þjónustu en reynt er að mæta hverjum og einum þar sem hann er staddur. Á árinu 2017 fengu 23 einstaklingar þjónustu frá Gránufélagsteyminu og hefur fjöldinn minnkað frá 2014. Allir þjónustunotendur eru karlar. Mjög misjafnt er hversu mikla þjónustu hver og einn fær á hverjum tíma og ræðst það af þörf og aðstæðum einstaklingsins. Á árinu var hafin undirbúningur að því að auka fagmönnum í teyminu og færa forstöðu þess yfir til heimaþjónustu Stoðar til að auka samstarf og samlegð með annarri heimaþjónustu.

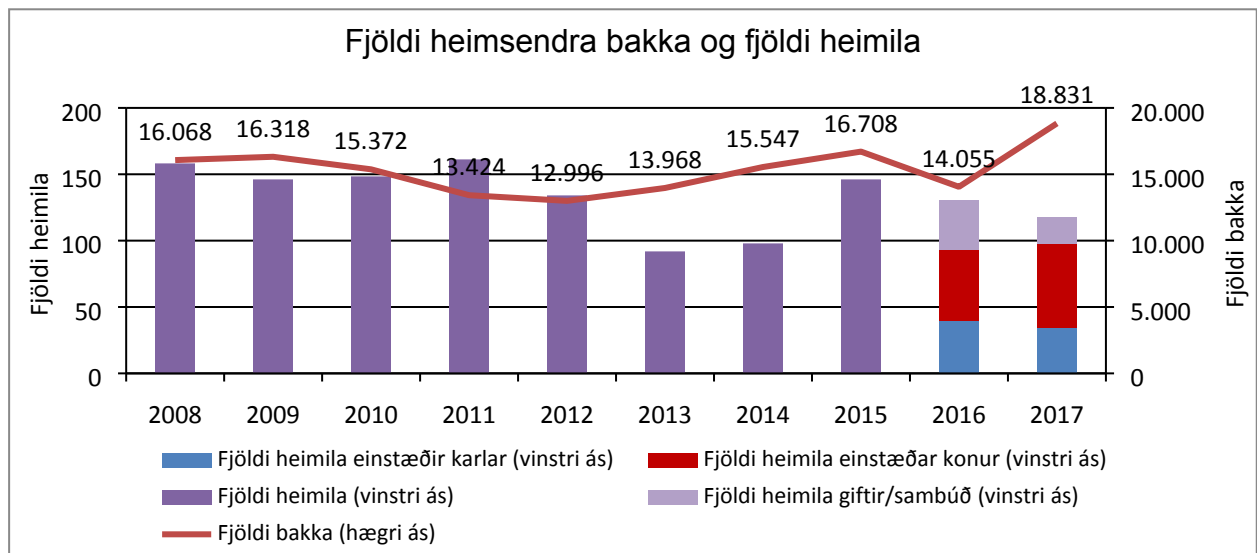
Mynd 12 – Fjöldi sem naut aðstoðar Gránufélagsteymis

Starfandi nú er fagteymi félagsráðgjafa, þroskaþjálfara og forstöðumanns sem er iðjuþjálfari. Hlutverk þess er að móta þjónustuna og vera til ráðgjafar um það sem upp kemur í starfseminni. Forstöðumaður búsetuþjónustu fyrir geðfatlaða stýrir þjónustunni þó svo að hún sé hluti af félagslegri heimaþjónustu.

Frekari upplýsingar um Ráðgjöfina heim og Gránufélagsteymið eru í heildartölum um almenna félagslega heimaþjónustu, fjölda þjónustunotenda, fjölda vinnutíma og í tölum um kostnað.

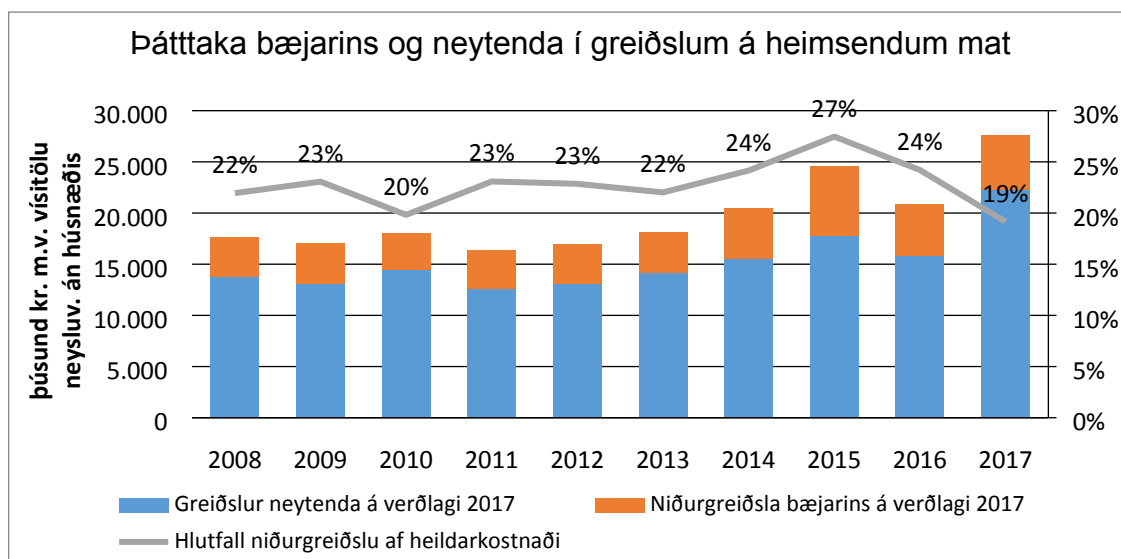
2.3.5 Heimsendur matur

Heimaþjónustan sér um heimsendingu matar til þeirra sem vegna veikinda eða skertrar færni geta ekki eldað sjálfir. Þjónustan er í boði alla daga ársins. Maturinn er keyptur frá eldhúsi Hlíðar. Bifreiðastöð Oddeyrar sér um útkeyrslu á matnum til kaupenda. Alls nýttu 130 heimili sér heimsendan mat á árinu sem skiptist þannig að 114 flokkuðust sem heimili aldraðra en 16 heimili öryrkja. Fjöldi bakka sem þessi heimili fengu voru 18.831 talsins. Eins og sjá má á mynd 14 fækkaði þeim einstaklingum aðeins sem fengu heimsendan mat frá í fyrra og þá sérstaklega í hópi heimila giftra eða í sambúð. Fjöldi útseldra matarskammta jókst samt sem áður á milli ára.

Mynd 13 – Heimsendur matur 2008-2017, fjöldi bakka og fjöldi notenda

Kostnaður við heimsendan mat hefur aukist lítillega síðastliðin 5 ár, á sama tíma og fjöldi matarbakka hefur aukist frá 12.996 skömmtum árið 2012 í 18.831 skammta árið 2017. Hlutfall á milli kostnaðar bæjarins og neytenda hefur haldist nokkuð jafnt frá árinu 2008, en niðurgreiðsla bæjarins hefur minnkað síðastliðin 3 ár.

Mynd 14 – Þátttaka bæjarins og neytenda í greiðslum á heimsendum mat

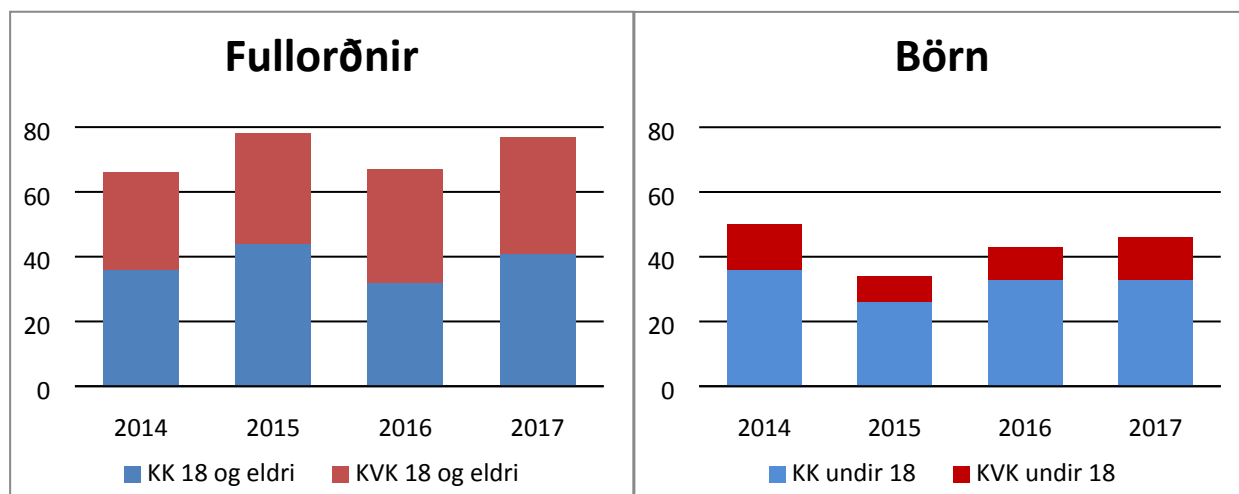
2.4 Félagsleg liðveisla

Félagsleg liðveisla er persónulegur stuðningur og aðstoð sem ætluð er til að rjúfa félagslega einangrun og styrkja fólk til þátttöku í menningar- og félagslífi. Liðveisla er veitt fötluðum börnum frá 6 ára aldri, sem og fullorðnu fötluðu fólki.

Í formi félagslegrar liðveislu fengu 123 einstaklingar á árinu þjónustu um lengri eða skemmri tíma, 41 kona 18 ára og eldri og 36 karlar 18 ára og eldri, 13 stúlkur undir 18 ára og 33 drengir undir 18 ára aldri. Flestum einstaklingum er úthlutað 10 tímum á mánuði. Einstaklingar sem einnig eru með frekari liðveislu fengu yfirleitt 8 tíma á mánuði. Nokkrir einstaklingar fengu fleiri en 10 tíma á mánuði þar sem talin var þörf á aukinni þjónustu fyrir viðkomandi aðila.

Algengast er að einn starfsmaður annist félagslega liðveislu við hvern einstakling en á árinu var einnig veitt félagsleg liðveisla í nokkra hópa. Hópliðveisla er veitt á sundæfingum hjá sundfélaginu Óðni í góðu samstarfi við sundfélagið. Til að koma til móts við biðtíma eftir liðveislu á árinu var boðið upp á hópliðveislu í Rósenborg fyrir drengi á aldrinum 10 til 16 ára í samstarfi við samfélags- og mannréttindadeild. Alls tóku 5 drengir þátt í hópstarfinu.

Heildarkostnaður félagslegrar liðveislu fyrir árið 2017 var 46.126 þúsund krónur en til samanburðar þá var heildarkostnaðurinn árið 2016 36.747 þúsund krónur.

Mynd 13 – Fjöldi einstaklinga með félagslega liðveislu, 18 ára og eldri.

Mynd 14 – Fjöldi einstaklinga með félagslega liðveislu, yngri en 18 ára.

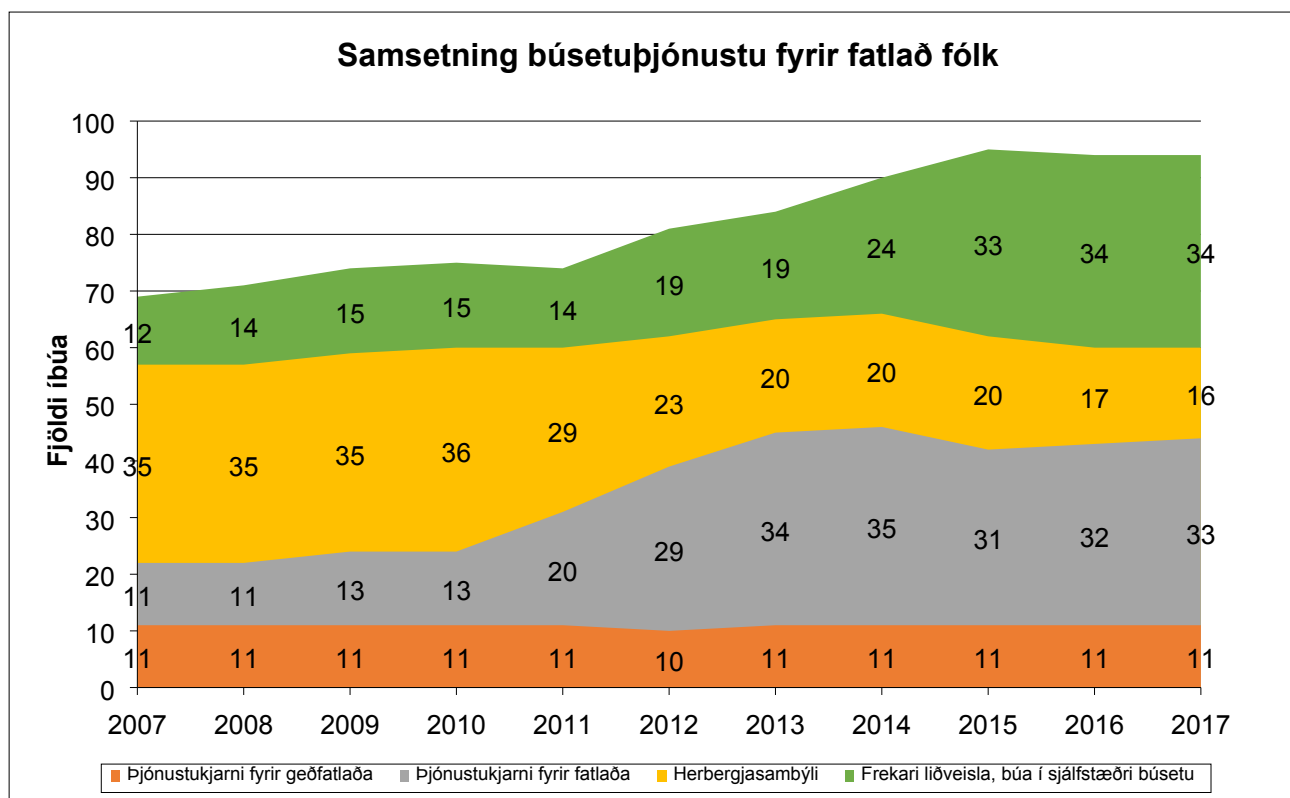
2.5 Áfangaheimili fyrir fólk með geðröskun

Í Hamratúni er áfangaheimili fyrir fólk með geðröskun, fimm íbúðir til búsetu og sameiginleg íbúð sem nýtt er fyrir þjálfun/kennslu, fræðslu/félagsstarf og samveru íbúa. Sex einstaklingar bjuggu þar árið 2017. Búseta þar er tímabundin og setja íbúar sér markmið með dvölinni sem miðar að því að þeir geti lifað án eða með lítilli aðstoð í framtíðinni. Íbúum er meðal annars leiðbeint við þau verk og athafnir sem fólk tekur þátt í til að annast sig sjálft, njóta lífsins og vera nýtir þjóðfélagsþegnar. Mikið og gott samstarf er við geðdeild sjúkrahússins á Akureyri sem veitir stuðning og ráðgjöf.

2.6 Búsetuþjónusta fyrir fatlað fólk

Sértæk búsetuþjónusta fyrir fatlað fólk er mjög fjölbreytt. Á síðasta ári nutu 67 einstaklingar þjónustunnar. Þar af bjuggu sex á áfangaheimili sem er tímabundin búseta fyrir fólk með geðraskanir. Þar er veittur stuðningur og aðstoð sem miðar að því að fólk geti lifað án eða með lítilli aðstoð í framtíðinni. Aðrir búa í þjónustukjörnum eða sambýlum. Að auki voru 34 einstaklingar sem fengu sértæka heimaþjónustu/frekari liðveislu en um þá þjónustu var fjallað sérstaklega í kafla hér að framan. Sameiginlegt öllum þeim sem fá þessa þjónustu er að þeir hafa farið í mat á stuðningsþörf (SIS mat). SIS matskerfið er vandað matskerfi, vel rannsakað, með sterkan fræðilegan bakgrunn sem notað er víða um heim til að meta stuðningsþörf fatlaðra. Einnig er mögulegt að tengja niðurstöður matsins við fjármögnun þjónustu og fær Akureyrarbær, eins og Reykjavíkurborg og önnur sveitafélög, greitt úr Jöfnunarsjóði samkvæmt niðurstöðu þess.

Á myndinni hér að neðan má sjá hver þróunin hefur verið í búsetumálum fatlaðs fólks síðustu 10 ár en helsta breytingin er að þeim fækkar sem búa á sambýlum en fjölgar sem búa í þjónustukjörnum og einnig fá fleiri íbúar frekari liðveislu.

Mynd 15 – Samsetning búsetuþjónustu fyrir fatlað fólk 2007-2017

2.6.1 Þjónustukjarnar og sambýli

Í 10. grein VI. kafla laga um málefni fatlaðs fólks nr. 59/1992 er kveðið á um að fatlað fólk skuli eiga kost á félagslegri þjónustu sem gerir þeim kleift að búa á eigin heimili og með húsnæðisúrræði í samræmi við þarfir þess og óskir eftir því sem kostur er. Búsetuúrræðin skulu vera í íbúðabyggð og staðsett nærri almennri og opinberri þjónustu sé þess kostur. Tekið er á móti umsóknum hjá fjölskyldusviði Akureyrarbæjar um félagslegt húsnæði og sérútbúið húsnæði ætlað fötluðu fólki. Í úthlutunarnefnd situr einn fulltrúi búsetusviðs og kallaður er saman sérstakur hópur sem gerir tillögur um úthlutun varðandi sérútbúið húsnæði sem ætlað er fyrir fatlað fólk.

Umsóknir um áfangaheimili berast til búsetusviðs þar sem ekki er um eiginlegt húsnæðisúrræði að ræða heldur tímabundið úrræði.

Í þjónustukjörnum og sambýlum fær fatlað fólk aðstoð við að halda heimili og taka virkan þátt í samfélaginu eftir getu og óskum hvers og eins. Fyrst eftir að stofnanir eins og Sólborg lokuðu voru keypt stór einbýlishús og þar bjuggu saman í hefðbundnum fjölskylduhúsum fjórir til sjö fatlaðir einstaklingar. Þar sem húsnæðið var ekki byggt með þessa starfsemi í huga voru herbergin lítil og misjöfn að stærð og oftar en ekki eitt salerni fyrir alla íbúa og starfsfólk. Við það bættist að í fæstum tilfellum höfðu íbúar eitthvað um það að segja hvort þeir vildu svona náíð sambýli. Því hefur það lengi verið baráttumál hagsmunasamtaka fatlaðra að bæta búsetuþjónustu við þennan hóp þannig að hver og einn hafi einkarými sem stenst lágmarkskröfu byggingareglugerðar. Í lok desember 2017 var þó enn búseta í þremur herbergjasambýlum. Tvö þessara sambýla, að Hafnarstræti 16 og Snægili 1, voru byggð á níunda áratug síðustu aldar og þóttu þá mikið framfaraspor. Í þessum húsum eru öll herbergin rúmgóð og í öðru eru salerni og baðaðstaða inn af herbergjum.

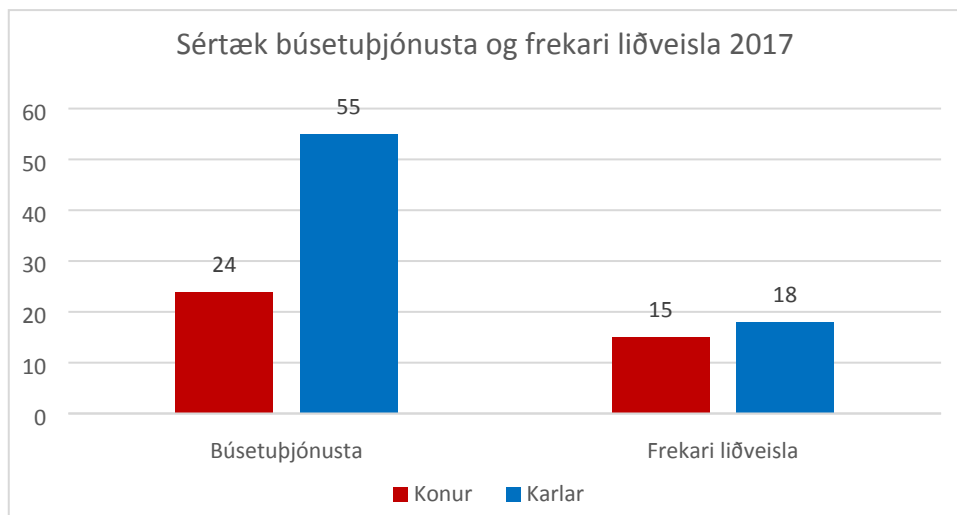
Þjónustukjarnar eru nokkrar íbúðir sem eru undir sama þaki eða stutt á milli þeirra. Í sumum tilfellum er sameiginlegt rými fyrir íbúa og/eða starfsmannaaðstaða. Mjög misjafnt er hversu mikla þjónustu og stuðning íbúarnir fá en það fer eftir þörfum hvers og eins. Þeir sem þurfa minnstu

Þjónustuna fá aðeins stuðning nokkrum sinnum í viku, aðrir þurfa mun meira. Þrír einstaklingar í þjónustukjarna eru í öryggisvistun en öryggisvistun er úrræði fyrir ósakhæfa, dæmda einstaklinga. Miðað er við að fólk sé svo mikið fatlað að það geti ekki séð um sig sjálf og eigi einnig við hegðunarvanda að stríða, stundum hættulegt sjálfu sér og öðrum. Íbúðirnar eru sérstaklega hannaðar með þetta í huga auk þess sem mönnun tekur mið af þeirri þjónustu. Til að mæta misjöfnum þjónustubörfum er gerður þjónustusamningur við íbúa þar sem fram kemur hversu mikinn stuðning hver og einn þarf bæði innan og utan heimilis, við hvaða verkefni og hversu oft.

Undanfarin ár hafa nokkrir einstaklingar, sem þurfa umtalsverða þjónustu, flust nálægt þjónustukjarna. Á þann hátt er hægt að veita ráðgjöf, þjónustu, stuðning og öryggi sem felst í því að vera í mikilli nálægð við sólarhringsþjónustu án þess að flytja inn í þjónustukjarnann.

Unnið er samkvæmt hugmyndafræði Valdeflingar og Þjónandi leiðsagnar, en þá er lögð áhersla á að leita eftir vilja einstaklingsins og láta valdið í hans hendur. Stuðningurinn er framkvæmdur á forsendum þess sem hann fær en ekki þess sem veitir.

Í töflu 4 sést hvaða þjónustukjarnar og sambýli hafa verið starfrækt frá árinu 2013, hversu margir búa á hverjum stað og fjöldi stöðugilda.

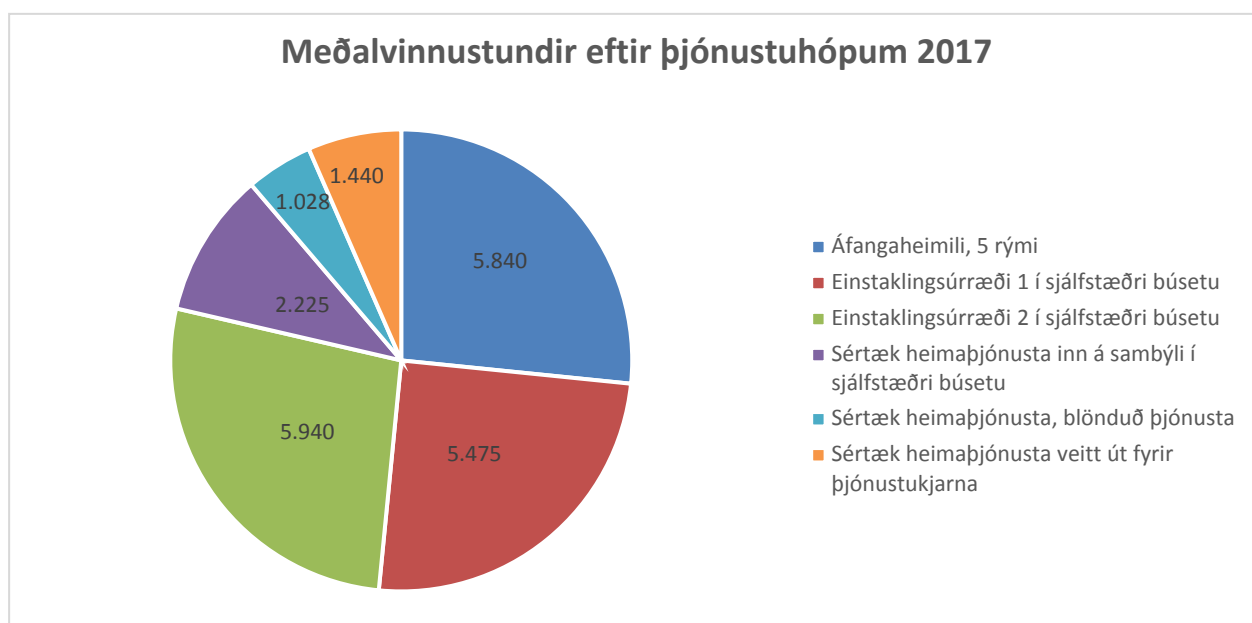
Mynd 16 - Sértæk búsetuþjónusta og frekari liðveisla

Tafla 3 – Þjónustukjarnar og sambýli

		2014		2015		2016		2017	
Tegund búsetu		Íbúar	Stöðu- gildi	Íbúar	Stöðu- gildi	Íbúar	Stöðu- gildi	Íbúar	Stöðu- gildi
Klettatún	Þjónustukjarni	8	8	8	8,5	8	8,5	6	8,5
Borgargil	Þjónustukjarni			6	14	6	14	6	13,75
Geislatún	Þjónustukjarni	5	9,9	5	9,9	5	10,1	5	10,1
Hafnarstræti	Herbergjasambýli	5	9,1	5	9,1	5	8,6	5	9,1
Jörvabyggð	Herbergjasambýli	6	2	6	2	5	4,8	5	4,8
Þrastarlundur	Þjónustukjarni	7	16	7	16	8	18	7	18,7
Snægil	Herbergjasambýli	6	9,4	6	9,4	6	8,8	6	9,4
Kjalarsíða	Þjónustukjarni	7	9,7	6	7,9	6	9,6	6	9,5
Hafnarstræti	Þjónustukjarni	6	10	6	16,2	6	23,5	6	25,9
Hamratún	Áfangenheimili	6	4,1	6	4,1	6	4,1	7	4,27
Vallartún	Þjónustukjarni	5	8,6	5	8,6	5	8,6	6	8,95
Skútagil	Þjónustukjarni	6	4,1	6	4,1	6	4,1	6	4,27
Hvammshlíð	Herbergjasambýli	4	3,9						
Samtals		74	94,8	75	109,8	76	122,7	73	127,3

2.6.2 Sértek heimþjónusta

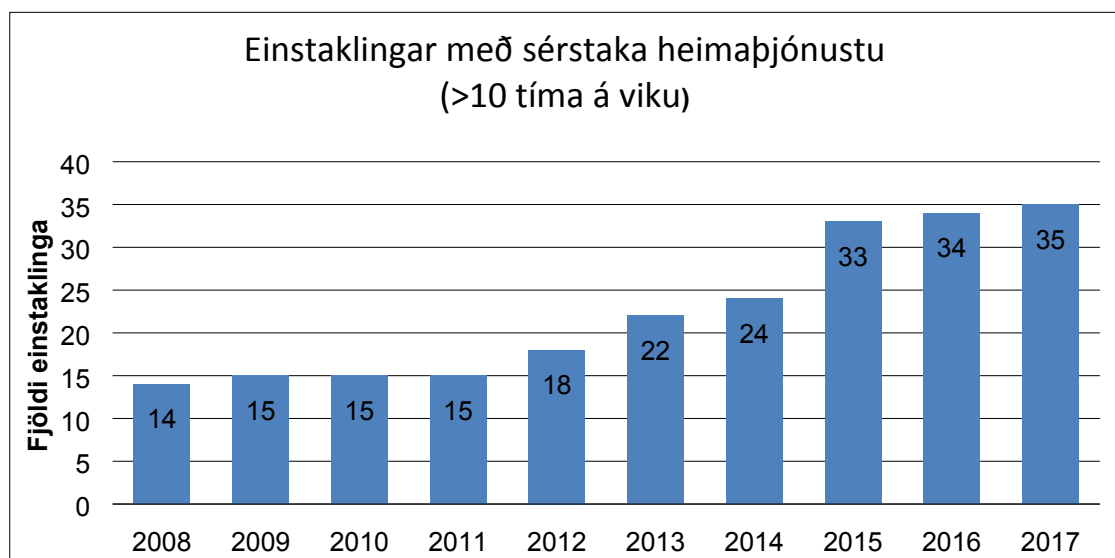
Árið 2017 fengu 35 einstaklingar sérteka heimþjónustu (frekari liðveislu) á Akureyri og einn utan Akureyrar, en Akureyrarbær sér um að veita þá þjónustu. Frekari liðveisla er sú aðstoð sem þarf til viðbótar við heimilishjálp og félagslega liðveislu, til að fólk með fötlun geti haldið eigið heimili og felur í sér margháttada aðstoð við ýmsar athafnir daglegs lífs, enda sé hún nauðsynleg til að koma í veg fyrir dvöl á stofnun.

Mynd 16 – Meðal vinnustundir í sértekri heimþjónustu eftir þjónustuhópum.

Þjónustan sem um ræðir er á höndum nokkurra forstöðumanna en flestir falla þó undir heimþjónustu B eða 19 einstaklingar. Innan heimþjónustu B eru 3 sérhæfð teymi þar af sér eitt

teymi um þjónustu við langveika einstaklinga sem búa í heimahúsi, eitt teymi sér um verulega líkamlega fatlaðan einstakling í heimahúsi og þriðja teymið sinnir þroskaskertum einstaklingum í sjálfstæðri búsetu.

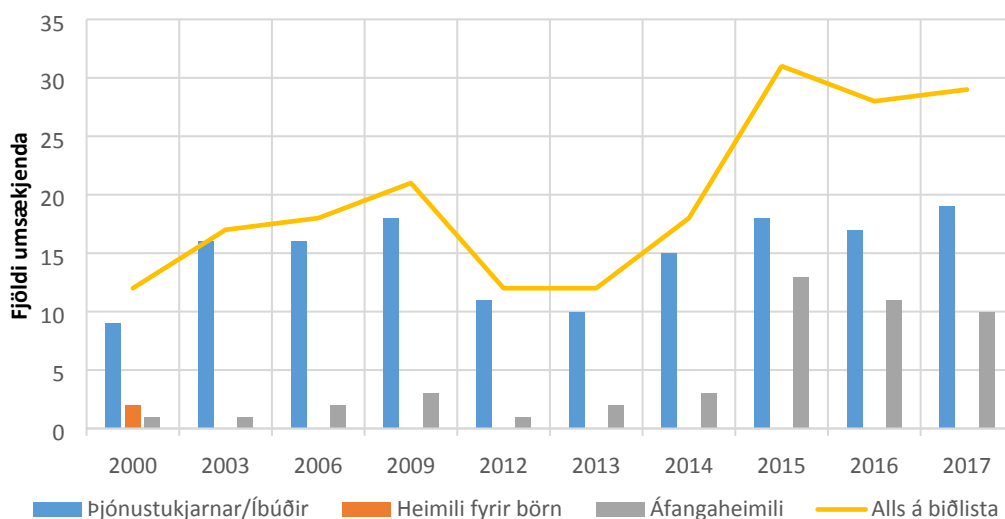
Mynd 17 – Sértek heimaþjónusta (>10 tímar á viku) 2008-2017

Eins og sjá má á mynd 13 eykst stöðugt sá fjöldi einstaklinga sem þurfa sérstaka heimaþjónustu (frekari liðveislu). Fleiri einstaklingar er fatlast seinna á lífsleiðinni kjósa að búa heima í stað þess að flytjast á stofnun þrátt fyrir mikla þjónustubörf. Því eru nokkur heimili þar sem veitt er allt að sólarhringsþjónusta alla daga ársins. Ef þörf er á þjónustu heimahjúkrunar er hún skipulögð í samvinnu við heimaþjónustu. Aðilar skipta með sér verkum en sumum verkum sinna starfsmenn heimahjúkrunar og heimaþjónustu saman. Mikil samvinna er við heimahjúkrun í allmörgum tilfellum.

2.6.3 Umsóknir um búsetuþjónustu

Á biðlista eftir búsetu voru 29 einstaklingar í árslok 2017. Nítján voru á bið eftir þjónustukjarna en 10 á bið eftir áfangaheimili. Auk þess eru tveir einstaklingar á biðlista eftir flutningi í þjónustukjarna vegna aukinna stuðningsþarfa.

Umsóknir um búsetu

Mynd 18 – Virkar umsóknir um búsetu með þjónustu

2.7 Skammtímaþjónusta og skólavistun

Mynd 19 – Húsnæði skammtímaþjónustu og skólavistunar að Þórunnarstræti

Skammtímaþjónusta fatlaðs fólks er stoðþjónusta þar sem fjölskyldur barna með verulega fötlun eiga kost á því að börnin njóti tímabundinnar dvalar þegar þörf krefur. Sama gildir um ungmenni og fullorðið fatlað fólk sem enn býr í foreldrahúsum. Skammtímaþjónusta býður upp á neyðarvistun ef óvænt atvik eða áföll koma upp hjá fjölskyldum notenda. Í skammtímaþjónustu voru alls 19 einstaklingar á árinu, 11 voru yngri en 18 ára en 8 fullorðnir. Undanfarin ár hafa eldri notendur farið í búsetuúrræði og yngri börn komið inn sem þurfa mikla þjónustu. Vistunarsólarhringar skammtímaþjónustu árið 2017 voru 1588, þar af 39 neyðarvistunarsólarhringar. Boðið er upp á skólavistun frá kl. 13:00 - 17:00 virka daga fyrir börn/ungmenni á aldrinum 10-20 ára sem eru með skilgreinda mikla fötlun. Yfir sumartímann er einnig í boði vistun fyrir sama markhóp en 6 – 9 ára börn bætast við. Í boði eru ýmis tómstundatilboð, frjáls leikur, útivera og vettvangsferðir. Alls nýttu 18 börn og fjölskyldur þeirra sér þessa þjónustu árið 2017.

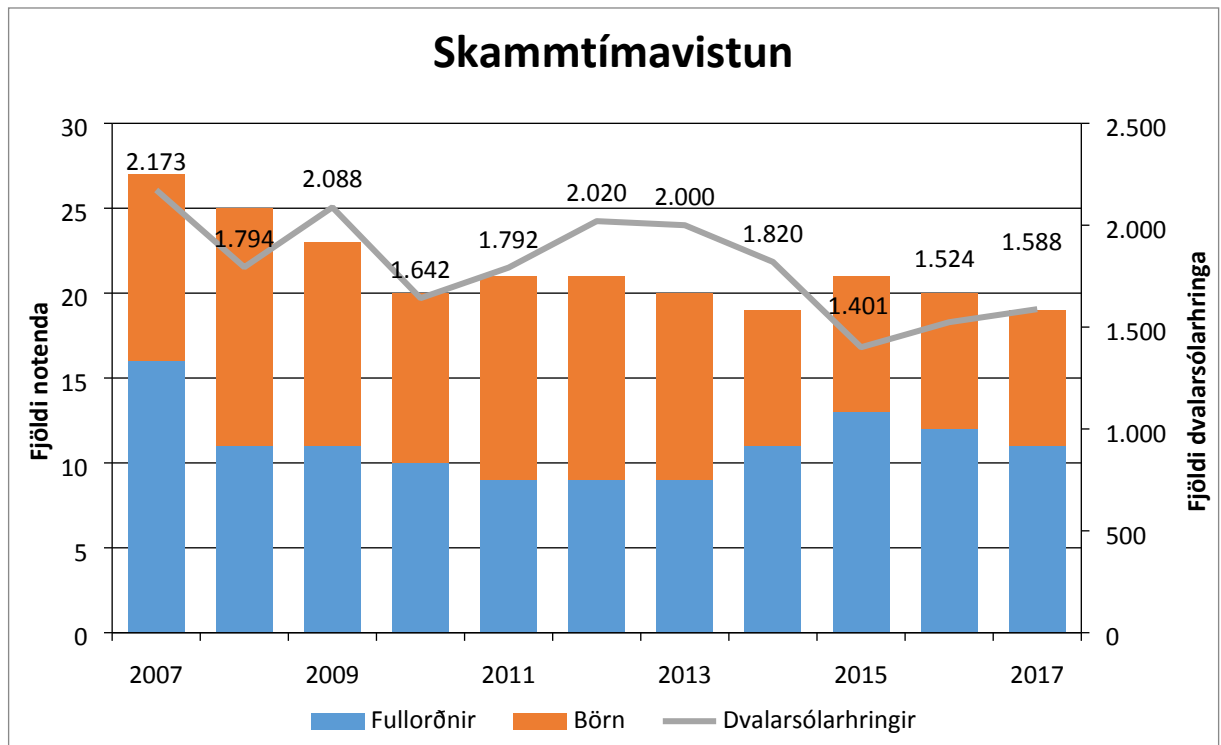
Markmið skammtímaþjónustunnar eru þessi:

- Skapa aðstæður sem gefa fötluðum gestum kost á að kynnast og umgangast aðra gesti í gegnum leik og starf.
- Gestirnir séu þátttakendur í öllum störfum svo sem mögulegt er.
- Þjálfun fléttist á eðlilegan hátt inn í leik og dagleg störf.
- Hver og einn gestur fái notið sín á eigin forsendum.
- Upplyfting og skemmtun sé við hæfi hvers og eins.

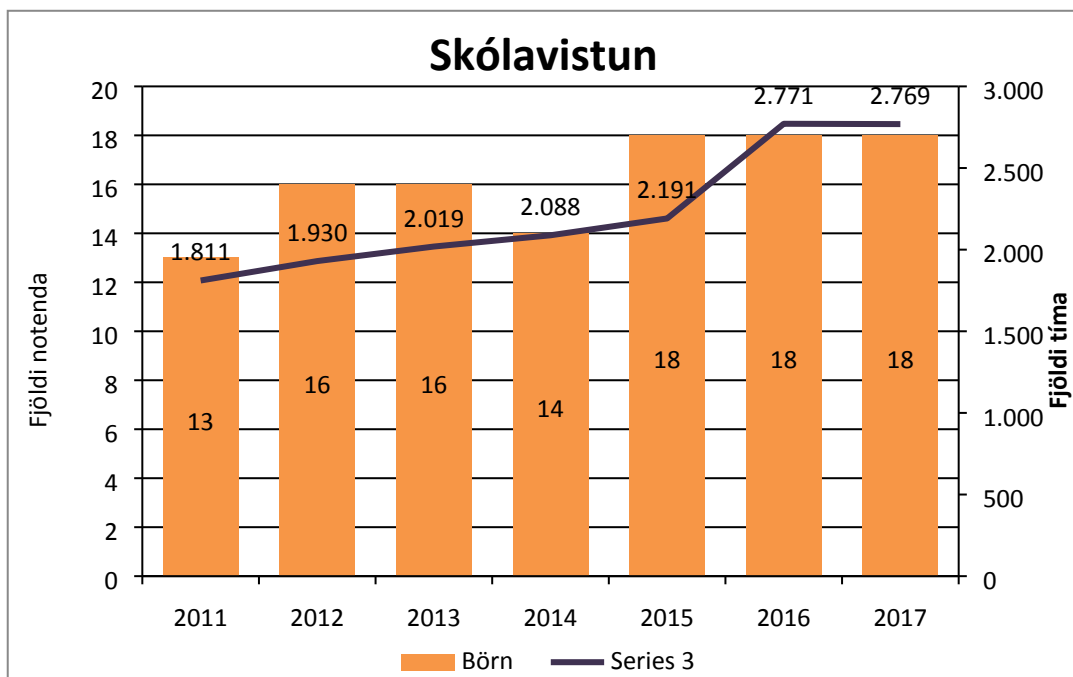
Markmið skóla- og sumarvistunnar:

- Lögð er áhersla á að vistunin sé fastur punktur í tilverunni, þar sem gott er að koma og dvelja við skapandi störf og leiki að skóladegi loknum.
- Hlúð er að grunnþörfum barnanna með virkri þátttöku þeirra. Með virkri þátttöku er átt við að ýtt er undir sjálfsbjargargetu í athöfnum daglegs lífs með einstaklingsmiðaðri þjónustu.
- Skapa börnunum skilyrði til að efla félagsfærni sína.

- Vera í virku samstarfi við skóla og heimili.

Mynd 20 – Skammtímavistun 2007-2017

Mynd 21 Sumar- og Skólavistun tímar 2017

Í skammtíma- og skólavistun er lögð áhersla á fjölbreytni og skemmtun. Þjónustan er skipulögð út frá því að mæta gestum á einstaklingsgrundvelli og nýta þeirra styrkleika. Horft er á mikilvægi þess að viðhalda og auka þá færni sem er til staðar í gegnum leik. Lögð er áhersla á útivist, hreyfingu og skapandi starf eins og hægt er fyrir hvern og einn.

2.8 Notendastýrð persónuleg aðstoð (NPA)

Í desember 2012 samþykkti Akureyrarbær reglur um notendastýrða persónulega aðstoð. Reglurnar byggðu á leiðbeinandi reglum sem gefnar voru út af velferðarráðuneytinu fyrir sveitarfélög að styðjast við. Verkefnið er samvinnuverkefni fjölskyldusviðs og búsetusviðs. Fyrstu samningarnir sem gerðir voru út frá nýju reglunum voru fjórir, vegna fimm einstaklinga og höfðu allir nema einn verið með þjónustusamning áður. Á árinu 2016 voru gerðir sambærilegir samningar og árið áður, alls fimm samningar vegna sex einstaklinga. Um er að ræða þrjá fullorðna og þrjú börn.

NPA er tilraunaverkefni sem átti að ljúka í árslok 2014 en búið er að framlengja það um þrjú ár eða til ársloka 2017.

Það er ljóst að þetta þjónustuform hentar hópi fólks vel. Þróun samningagerðar mun halda áfram og einnig þarf að vinna áfram við að finna bestu lausnirnar varðandi það skilaform sem Akureyrarbær gerir kröfur um varðandi fjárhagsleg skil en það hefur verið þróað í samvinnu við fjárreiðudeild bæjarins.

2.9 SIS mat

Samræmt mat á landsvísu, SIS mat, á þjónustubörfum fullorðins fatlaðs fólks var innleitt árið 2009 – 2010, þá sem rannsóknarverkefni. Síðan þá hafa flestir þeir sem eru með viðamikla þjónustu eða eru á biðlista eftir þjónustu farið í SIS mat. Á árinu 2016 voru 126 einstaklingar í þjónustu með SIS mat, allir á Akureyri. Á árinu fóru fyrstu börnin í SIS - C mat, alls 15 börn en verið er að þróa matstækið út frá íslenskum aðstæðum og niðurstaða úr því er ekki komin.

Tafla 4 – SIS mat

SIS flokkar	12B	12A	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	Alls
Fj. einst. 2012	4	7	2	3	15	8	4	7	4	5	16	6	4	1	86
Fj. einst. 2013	5	7	4	6	16	15	5	9	4	7	18	6	5	1	108
Fj. einst. 2014	7	13	6	10	9	17	9	13	7	7	14	4	1	1	118
Fj. einst. 2015	6	13	8	10	9	17	10	11	7	9	19	3	0	1	123
Fj. einst. 2016	5	12	9	10	11	16	11	12	5	10	20	4	0	1	126

SIS matið er þannig byggt upp, (sjá töflu 2), að flokkarnir eru 12 og einnig er metin sérstök þjónustubörf vegna heilsu og atferlis. Jöfnunarsjóður sveitarfélaga veitir framlag vegna þeirra sem metnir eru í flokka 4 - 12. Alls voru u.þ.b. 499 á skrá sem fengu einhverja sérhæfða þjónustu út frá lögum um málefni fatlaðs fólks. Þeir fullorðnu einstaklingar sem ekki hafa farið í SIS mat eru rúmlega 200. Ekki er gert ráð fyrir að allir sem fá sérhæfða þjónustu úr málaflokki fatlaðra fari í SIS mat og á það við þá einstaklinga sem eru í lítilli þörf fyrir sérhæfða þjónustu.

2.10 Ný þjónusta á árin

Á árinu 2017 var þremur nýjum verkefnum hrundið af stað. Tvö þessara verkefna leggja áherslu á úrræði og afþreyingu fyrir börn annarsvegar og fullorðna hinsvegar yfir sumartímenn. Þriðja verkefnið miðar að því að auka lífsleikni einstaklinga með verulegar stuðningsþarfir sem lokið hafa námi af sérbraut VMA. Einnig var byrjað að undirbúa byggingu nýs íbúðarkjarna með 6 íbúðum sem tekin verður í notkun árið 2019.

2.10.1 Lífsleikni

Tilgangur verkefnisins er annars vegar að setja á fót úrræði fyrir hóp einstaklinga sem þurfa stuðning þann hluta dagsins sem þeim býðst ekki hæfing/vinna og hins vegar að útbúa markvissa þjálfun fyrir einstaklinga sem sótt hafa um búsetuúrræði til að búa þá undir sjálfstæða búsetu. Í upphafi verður þekking og hæfni þátttakendanna metin með Vineland (Adaptive Behavior Scales) en þetta mat tekur til samskiptaforms og samskiptahæfni, þekkingar á athöfnum daglegs lífs, félagsfærni og hreyfifærni. Matið gefur mynd af veikleikum og styrkleikum þátttakendanna og þeim þáttum sem leggja þarf áherslu á í þjálfun. Matið yrði síðan lagt fyrir aftur eftir 12 mánuði til að meta árangur þjálfunarinnar. Einnig verða skilgreind einstaklingsmiðuð markmið fyrir hvern og einn og þau metin reglulega.

2.10.2 Kappar sumarúrræði fyrir börn

Kappar er sumarúrræði fyrir fötluð börn á aldrinum 7-9 ára sem ekki tilheyra markhópi skammtímaþjónustunnar í Þórunnarstræti 99, en geta illa eða ekki nýtt sér almenn frístundatilboð. Markmið verkefnisins er að veita hópnum tómstundaþjónustu þar sem leitast er við að bjóða upp á afþreyingu sem er sniðin að þeirra þörfum.

Árið 2017 var að ræða um 30 börn og af þeim þáðu 14 börn boðið. Boðið var upp á þjónustu í 8 vikur.

2.10.3 Sumarúrræði fyrir fullorðna

Árið 2017 meðan starfsemi dagsþjónustustofnunar í Skógarlundi, miðstöð virkni og hæfingar, var lokað vegna sumarfría starfsmanna, var húsnæðið notað fyrir sumarúrræði fyrir fullorðna fatlaða einstaklinga. Var fötluðu fólki og þá sérstaklega fastagestum Skógarlundar boðið upp á tómstundadagskrá sem miðaðist við áhugasvið og getu hópsins. Hæfingastöðin þjónustar viðkvæmasta skjólstæðingahópin sem oft á erfitt með breytingar. Verkefnastjóri helt utan um skipulag og ráðnir voru 3 starfsmenn í 4 vikur til að sinna verkefninu. Auglýst var eftir hæfileikafólki í tímavinnu við ýmiskonar afþreyingu eins og að sjá um lifandi tónlist, einfaldan dans, slökun, bingo, nudd og listsköpun.